

Мира Душкова

Катедра „Български език, литература, история и изкуство“

Русенски университет „Ангел Кънчев“ (България)

mdushkova@uni-ruse.bg

**„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори**

**16. simpozijum
Andrićevo pismo**

Грац, 18 октомври 2024 г.

**„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори**

**„Das Leben gibt uns nur das zurück, was wir anderen geben.“
Ivo Andrićs Korrespondenz mit bulgarischen Autoren**

доц. д-р
Мира Душкова

Съдържание:

Въведение

1А. Писмо от Веселина Геновска до Иво Андрич

1Б. Писмо на Иво Андрич до Веселина Геновска

2. Картичка на Иво Андрич до Елисавета Багряна

3. Писмо на Константин Константинов до
Иво Андрич

Заклучение

Използвана литература

**„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори**

➤ Иво Андрич в България:

- март 1945 г. – официален пратеник на Югославия, чиято мисия е да посети югославските деца-сираци, настанени в Пловдив (България);**

„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори

➤ Иво Андрич в България:

- септември 1945 г. – Първата конференция на българските писатели с международно участие, организирана от Съюза на българските писатели

**„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори**

- **Запознанство с редица български писатели:**
 - **Константин Константинов, Елисвета Багряна, Дора Габе, Никола Фурнаджиев, Боян Болгар, Младен Исаев и др.**

**„Животът ни връща само онова, което даваме
на другите“. Кореспонденцията на Иво Андрич
с български автори**

- В Държавен архив – София са запазени няколко писма/ картички до/ от Иво Андрич, които ще бъдат представени за първи път на „16. simpozijum, Andrićevo pismo“.

1А Кореспонденция с писателката Веселина Геновска

Веселина Геновска
(1911 – 1960)

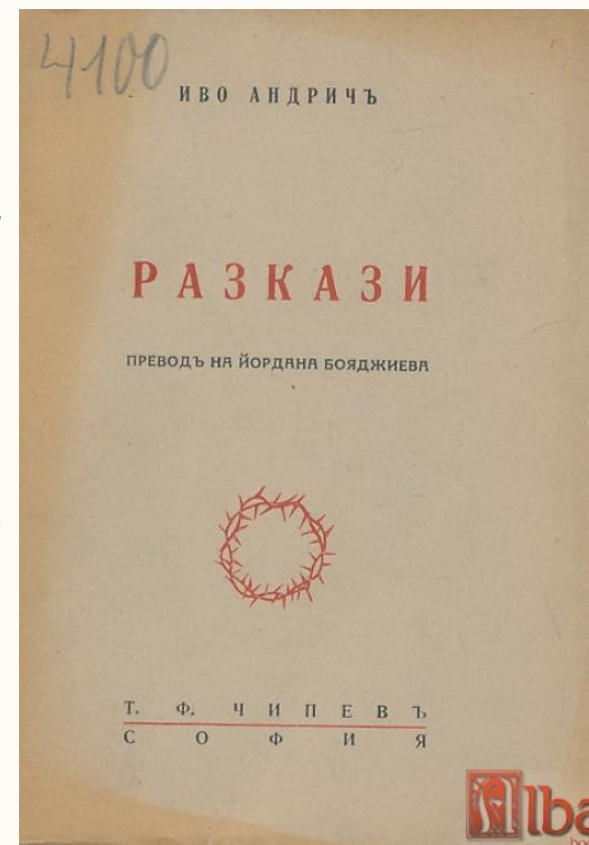
- Запазено е 1 писмо от В. Геновска до И. Андрич (2 листа, машинопис, вероятно II екз.) от 18.10.1945 г., София;
- В писмото си тя споделя спомените си от срещата си с Андрич на Първата национална писателска конференция (23 – 26 септ. 1945 г., София) и му изпраща фотографии от разходката до Рилския манастир;

1A Кореспонденция с писателката Веселина Геновска

Веселина Геновска
(1911 – 1960)

- Предава впечатления си от разкази на Андрич (вероятно има предвид книгата „Разкази“, 1939, прев. на Йордана Бояджиева; предг. от Никола Миркович) и от „Мостът на Дрина“.

1A

Кореспонденция с писателката Веселина Геновска

Веселина Геновска
(1911 – 1960)

София, 18. X. 1945 г. 1

Драги господин Андрич, мислех сама да ви донеса снимките, но телеграмата за отлагането на конгреса осуети това мое намерение. Не знам, какво ще стане до 2 декември и дали ще мога тогава да дойда в Белград.

Много често си спомням за Вас и мисля, че когато се видим, ще имаме много да говорим. Особено съжелявам, че въпроса за жената Две засегнахте едва в нашия последен разговор при разходката преди обедуването. Защото този въпрос мене винаги ме е занимавал и е намирал отражение в моите работи. И най-вече затова, че след тая война, положението на жената отново става неопределено. Ти трябва да излезе от оръжейните фабрики, от канцелариите, от службите, където е заместявала мъжете. И къде ще отиде? Та е като второстепенен актьор, когото никой на сцената при нужда и после го свалят от там до второ появяване. Не знам дали тая актьор няма да прояви някой ден по-голяма дарба и да остане на сцената за по-дълго време.

Четох вашите разкази. Спомни си, че никой от тях съм вече чела на немски в едно издание на Адолф Лузер. Трябва да призная, че винаги съм се отнасяла с недостатъчно внимание към така наречената битова литература. Като начевам писател съм се увличала в голямото, генералното, което обединява, което изразява народите; имала съм склонност към съвременния градиски бит, който прави хората похобни. Сега разбирам, че съм правила това от творческо безсилие. Защото много лесно е да види човек общите неща.

Мост на Дрина и разказите, които дочетох сега, ми разкриват именно разликата. Тая разлика, която не е само в типа и обектите, но и дълбоко д в душите на народите. И ако някога имам възможност да мина през Босна, вярвам, че ще мога да видя много неща, които без вашите творби, няма да останат виждани скрити от очите ми.

Не знам дали ще имам достатъчно време да ви отговорите с няколко реда, но няма да скрия, че писмото ви би ме зарадвало много. И понеже съм малко фаталистка, не искам да ви казвам: довиждане на 2 декември.

Само Ви изпращам сърдечен поздрав!

Ваши: Веселина Геновска

доц.
Зелена
Т. н.в. А. н. и 40

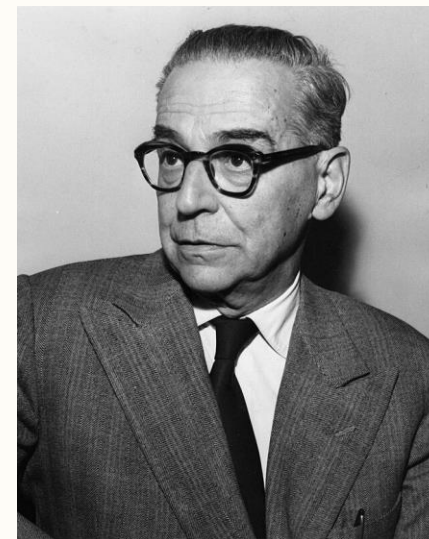
Примено: 4 септември 1945 г. Веселина Геновска

1Б Кореспонденция с писателката Веселина Геновска

Веселина Геновска
(1911 – 1960)

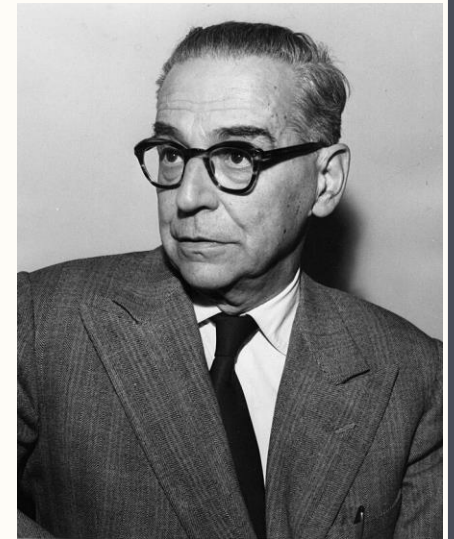
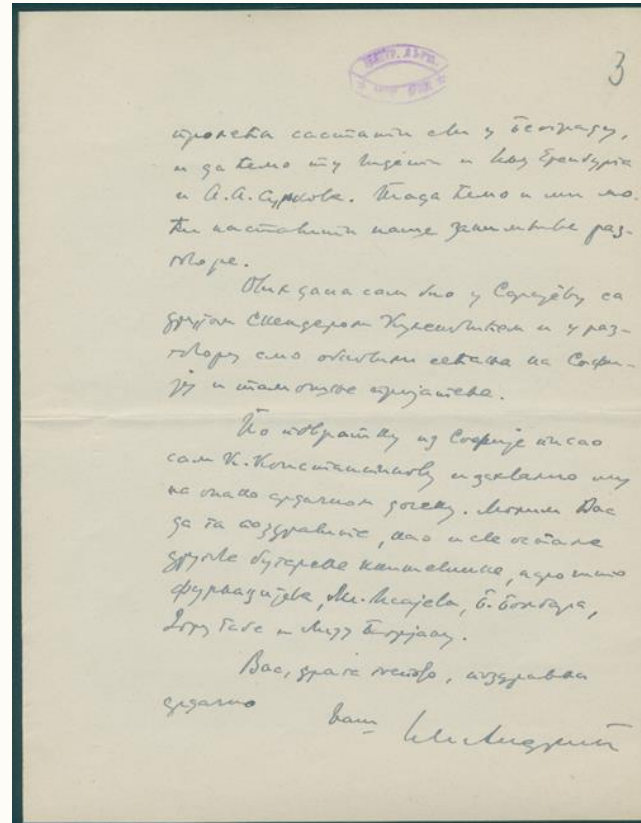
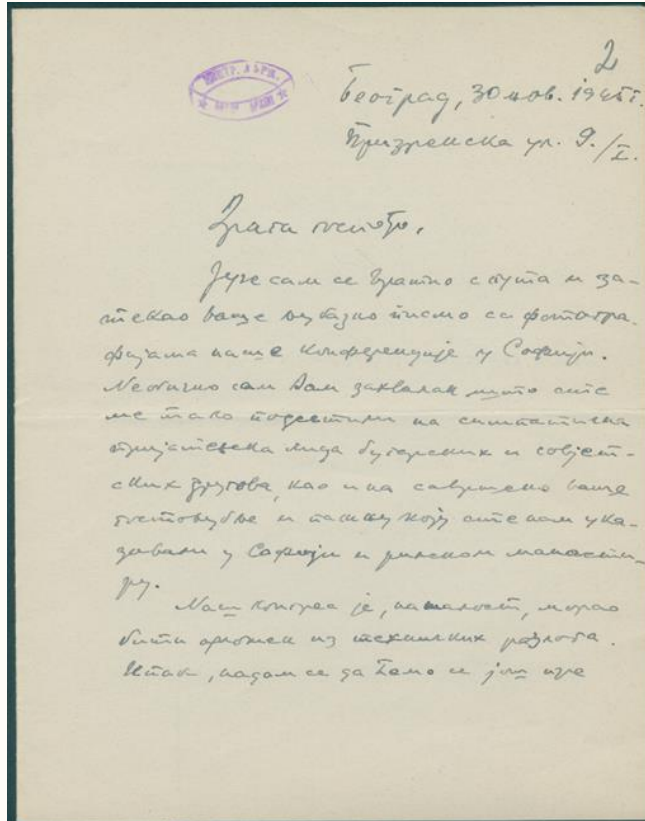
- 1 писмо от Андрич до Геновска;
- 30 ноем. 1945 г., Белград (ръкопис, 2 стр.);
- Благодарни й за фотографиите и й изпраща поздравии за общите им български приятели;
- Коментират за отложения писателски конгрес, който е бил планиран да се проведе в Белград.

Иво Андрич

1Б

Кореспонденция с писателката Веселина Геновска

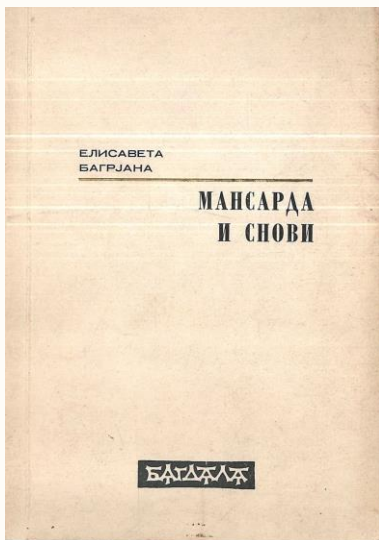
Иво Андрич

2

Кореспонденција с поетесата Елисавета Багряна

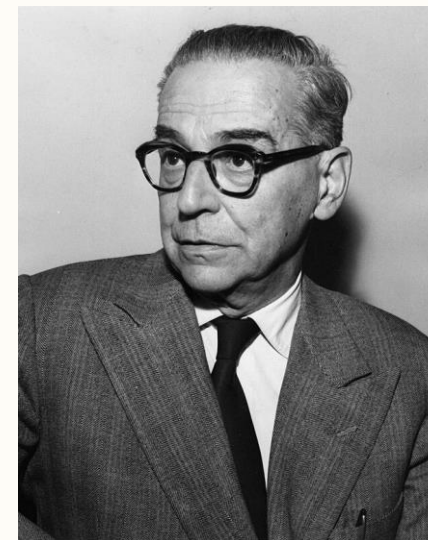

**Елисавета
Багряна
(1893 – 1991)**

**1965, превела
Вјера
Балентовић**

- 1 картичка от Иво Андрич за Багряна;
- 24 јули 1963 г.;
- Уведомява я, че книгата ѝ ще излезе на сръбски език през м. октомври

Иво Андрич

3

Писмо

на писателя Константин Константинов до Иво Андрич

- К. Константинов и И. Андрич се срещат през 1945 г., когато Андрич два пъти посещава България;
- Когато Андрич печели Нобеловата награда за литература (1961), Константинов пише:

„Без съмнение, това дело [творческото дело на И. Андрич – бел. моя, М. Д.] нямаше нужда от награждаване, за да бъде издигнато в ранга на световно признато изкуство, но присъдената Ви награда е признание не само за Вас лично, но и за безбройните Ви почитатели, между които сме и ние”.

Константин
Константинов
(1890 – 1970)

Заклучение

- Кореспонденцията с различни български автори свидетелстват за развитието на литературните българо-югославски отношения след Втората световна война;
- Посочват мястото, което Иво Андрич извоюва в представите на българите при обогатяването на европейската култура на XX век;

Заклучение

- Свидетелстват за почитта към делото на Андрич, която българите изразяват от средата на 40^{-те} години до получаването на Нобеловата литература през 1961 година;

Заклучение

- Почитта продължава и до днес, доказателство за което са многобройните преводи на Андрич на български език.

Използвана литература:

Източници:

Държавен архив – София:

Ф959К, оп.1, а.е. 485

65К, оп.2, а.е. 1229

Литература:

Димитров 1989: Димитров, Димитър, Ст. Път през времето. [Писмо на Константин Константинов до Иво Андрич]. In: Отечество, 1989, N 19, с. 15.

Русенски университет „Ангел Кънчев“

доц. д-р Мира Душкова,
e-mail: mdushkova@uni-ruse.bg

Благодарим за вниманието!